

Asia: VN/13193/2025

​Statsrådets förordning ​om vattentjänster

Lausunnonantajan lausunto

1 § Soveltamisala

-

2 § Kunnan vesihuoltosuunnitelman sisältö

-

3 § Omaisuudenhallintasuunnitelman sisältö ja ajan tasalla pitäminen

-

4 § Varautumissuunnitelman sisältö

-

5 § Vesihuoltolaitoksen toiminta palveluiden turvaamiseksi

-

6 § Vesihuollon poikkeamasta ilmoittaminen

-

7 § Asiakkaalle toimitettavat tiedot

-

8 § Tietojen välittäminen talousveden loppukäyttäjälle

-

9 § Vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa kuvattavat tunnusluvut

-

10 § Vesihuollon tietojärjestelmään toimitettavat tiedot

-

Liitteet 1, 2 ja 3

-

Muu palaute asetuseräluonnokseen

FÖRVALTNING, Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om vatten-tjänster

Jord- och skogsbruksministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om vattentjänster.

Bakgrund

Genom regeringens proposition med förslag till ändring av lagen om vattentjänster föreslås att riksdagens beslut om ägandet av vattentjänster verkställs. Beslutet i fråga baserar sig på medborgarinitiativet Vattnet är vårt. Genom de övriga före-slagna ändringarna utvecklas planeringssystemet inom vattentjänsterna, preciseras kommunens skyldighet att ordna vattentjänster, förtydligas fastställandet av vattentjänstverkens verksamhetsområden och fastigheternas skyldighet att ansluta sig till verkets ledningsnät, effektiviseras skötseln av verkets ekonomi, förbättras kostnadstäckningen och transparensen i fråga om avgifterna för vattentjänster samt effektiviseras tillsynen enligt lagen.

Målsättningar

Med stöd av lagen om vattentjänster (119/2001) utfärdas statsrådets förordning om vattentjänster. I förordningen finns bestämmelser om innehållet i kommunens vattentjänstplan enligt 5 a § i lagen om vattentjänster, om egendomshanteringsplanen enligt 9 a §, om beredskapsplanen och tryggheten av vattentjänstverkets tjänster enligt 15 a §, om innehållet i verksamhetsberättelsen enligt 20 a § i lagen om vattentjänster, om de uppgifter som ska lämnas till det informationssystem för vattentjänster som avses i 20 d § i den lagen och om tidpunkten för när uppgifterna ska lämnas. Ytterligare ska det utfärdas närmare bestämmelser om skyldigheten enligt 16 § i lagen om vattentjänster att utan begäran sända uppgifter om hushållsvattnets kvalitet, pris och förbrukning till vattentjänstverkets kunder samt om kundens skyldighet att förmedla dessa uppgifter till slutförbrukaren av hushållsvatten. Samtidigt upphävs statsrådets förordning om informationssystemet för vattentjänster och upplysningsplikten (6/2023).

Korsnäs kommun har tidigare genom tjänstemannabeslut gett utlåtande om utkast till ny 4c § i lagen om vattentjänster, 28.01.2025.

Syftet med förordningen är att precisera de skyldigheter som föreskrivs i lagen om vattentjänster (119/2001).

I förordningen föreskrivs om innehållet i kommunens vattentjänstplan enligt 5 a §, egendomsförvaltningsplanen enligt 9 a §, beredskapsplanen och tryggandet av vattentjänstverkets tjänster enligt 15 a §, verksamhetsberättelsen enligt 20 a § samt de uppgifter som ska lämnas till det informationssystem för vattentjänster som avses i 20 d §.

Därtill föreskrivs närmare om skyldigheten enligt 16 § att utan begäran lämna upp-gifter om hushållsvattnets kvalitet, pris och förbrukning till vattentjänstverkets kunder, samt om kundens skyldighet att vidareförmedla dessa uppgifter till slutförbrukare. Samtidigt upphävs statsrådets förordning om informationssystemet för vatten-tjänster och upplysningsplikten (6/2023).

I tidigare utlåtande över lagförslaget lyftes egendomsförvaltningen upp som den mest betydande förändringarna för kommunen. Den största utvecklingen i det nu aktuella förordningsutkastet gäller § 9 a om egendomsförvaltningsplanen.

Enligt förslaget ska varje vattentjänstverk utarbeta en egendomsförvaltningsplan med en långsiktig planeringshorisont på 20 år. Planen ska innehålla en bedömning av vattentjänstegendomens skick, en underhållsplan, en investeringsplan för de kommande 20 åren samt en ekonomisk plan med motsvarande tidsperspektiv.

Den ekonomiska planen ska inkludera prognoser för kostnader, intäkter, avgiftsutveckling, investeringsbehov och verkets soliditet. Syftet är att säkerställa att vatten-tjänstverken långsiktigt klarar av att upprätthålla driftsäkerhet och kostnadseffektivitet. Planen ska uppdateras årligen och i den ska kommunens vattentjänstplan beaktas.

I dagsläget sker den kommunala budgeteringen i Korsnäs genom en femårig investeringsplan. Inom ett tidsspänn på 20 år uppstår betydande osäkerhetsfaktorer för vattentjänsterna, både vad gäller investeringsbehov och prognoser för driftens utgifter och inkomster. Att ta fram och underhålla planer av den omfattning som förordningen kräver innebär ett stort resursbehov för vattentjänstverken, och det kan vara svårt att säkerställa kvaliteten i planerna med tanke på den höga graden av osäkerhet.

Bilagor: Bilaga 1, Begäran om utlåtande Bilaga 2, Utkast till lagförslag

Beredning: Christina Båssar, fornamn.efternamn@korsnas.fi, tel. 06-3479 120

Kd:s förslag:

Kommunstyrelsen ger följande som sitt utlåtande på förfrågan om utlåtande över utkastet till ändring av lagen om vattentjänster:

- Kravet på att utarbeta en vattentjänstplan och en egendomsförvaltningsplan utgör delvis nya uppgifter för vattentjänstverken, dessa uppgifter har ingen personal resursering eller finansiering i dagens läge.
- Korsnäs kommunen vill särskilt kommentera kravet på att vattentjänstverken ska utarbeta en egendomsförvaltningsplan med en 20-årig investerings- och ekonomiplan, enligt § 3 i förordningsutkastet:
 - o En 20-årig planeringshorisont avviker väsentligt från kommunens normala budget- och investeringscykler, som vanligen omfattar 4–5 år. Det är därför viktigt att förordningen tydliggör att dessa planer är strategiska och vägledande, inte bindande i juridisk eller ekonomisk mening.
 - o Planerna bör betraktas som levande dokument som uppdateras årligen i takt med förändrade förutsättningar, vilket även framgår av förordningen.
 - o Kommunen efterlyser nationellt stöd i form av mallar, digitala verktyg och utbildningsinsatser för att säkerställa en enhetlig och realistisk tillämpning av dessa krav i kommuner av olika storlek och kapacitet.
- De nya lagstadgade uppgifterna som påförs kommunernas vattentjänster bör även ges statlig finansiering.

KST § 182/2025 Beslut:

Godkändes.

Båssar Christina
Korsnäs kommun - Kommunstyrelsen § 182, 23.06.2025